

Velký Bor, Jetenovice, Slivonice

srpen, září 2020

Slovo pana starosty ...

Vážení spoluobčané,

vítám Vás u dalšího vydání Velkoborských novin. Letošní léto nás oproti loňskému ohrálo velice málo. Chladný, na srážky příznivý červenec však prospíval zeleni. Zemědělci si udělali velké zásoby sena a senáže na zimní období. Kukuřici se také velmi daří, ale žně jsou posunuty o dva týdny. Po mnoha letech zemědělská technika na poli vlivem mokra zapadá, obilí je polehlé, což velmi zpomaluje a komplikuje sklizeň.

Obytná zóna v Jetenovicích je hotova, na pěti ze šesti parcel již stojí rodinné domy.

Na opravu hasičské zbrojnice jsme obdrželi od Plzeňského kraje dotaci ve výši 400 tisíc korun.

Na ukončení prázdnin opět pořádáme pro děti i dospělé **v sobotu 29. srpna** od 14 hodin pravidelné **rozloučení s prázdninami** na myslivecké chatě. Máme připraveno mnoho her a zábavy pro děti.

Na **středu 9. září** pozval ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy Karel Havlíček zástupce naší lokality

„Březový potok“ na MPO ohledně hlubinného úložiště jaderného odpadu. Proti tomuto záměru státu za našimi domy postavit tuto megalomanskou stavbu jsme protestovali 13. června ve Velkém Boru a následně 11. července pochodem z Pačejova nádraží do Maňovic.

2. a 3. října se konají **volby do krajských zastupitelstev**, při kterých se zřejmě nevyhne používání ochranných prostředků a dezinfekce. Krajský úřad je náš nadřízený orgán, který nám v případě potřeb pomáhá při řešení mnohdy zapeklitých situací.

V sobotu 7. listopadu se uskuteční **sběr velkoobjemového a nebezpečného odpadu**. Odpad přineste v uvedený čas na sběrné místo, ať nemáme nepořádek na návsích.

Přeji Vám krásné prožití zbytku léta, děkuji všem za pomoc při zajišťování akcí a úklidu obcí. Stále nezapomínejte, že přátelé jsou lék na všechno.

Václav Zábranský

oslavenci v srpnu

70 let Procházková Božena Velký Bor
 60 let Šrámková Dana Slivonice
 81 let Strolený Václav Velký Bor

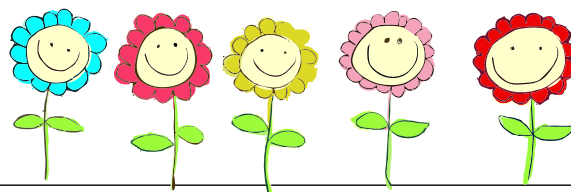
oslavenci v září

65 let Smarkoňová Zdeňka Velký Bor
 70 let Makovcová Jaroslava Jetenovice

oslavenci v říjnu

80 let Černý Miroslav Slivonice
 60 let Štěpánková Václava Velký Bor

Oslavencům přejeme hodně štěstí a zdraví.

Protest proti úložišti Velký Bor

Protestní akce se zúčastnilo přes 400 lidí všech věkových kategorií z Velkého Boru, okolních vesnic a města Horažďovice, kterým není osud lokality Březový potok lhostejný. Přijel nás podpořit i senátor Václav Chaloupek a zástupci politických stran.

Sběr velkoobjemového a nebezpečného odpadu - 7. listopadu.

Ještě velmi krátký postřeh z internetu:

Hodně lidí by se leklo, kdyby v zrcadle místo své tváře spatřilo svůj charakter.

Zamyšlení

P. Stanislava Bušty

**Budeme velice rádi za každý článek,
když něco napíšete.**

(Redakce Velkoborských novin)

Tak takové výzvě jsem nemohl odolat, a tak jsem si dovolil zkusit něco napsat, snad to bude někoho zajímat. Když tedy mohu zase něco do Velkoborských novin napsat, tak bych toho tedy využil, abych se omluvil váženým čtenářům, a zejména pak paní magistře Kočí za neúplnou informaci, co se její funkce na Městském úřadě v Horažďovicích týče. Uvedl jsem v minulém článku, že je vedoucí odboru kultury a památek, což není úplný název jejího pracovního působení. Neuvedl jsem ještě jeden obor její působnosti, a to obor velice důležitý, a to školství. Takže mi dovozte, abych svou informaci do plnosti doplnil a uvedl plný název jejího postavení na MěÚ v Horažďovicích, a to, že je vedoucí odboru památkové péče, školství a kultury. Tak zní plný titul jejího současného pracovního zařazení, jak jsem se dočetl z jejího příspěvku v měsíčníku občanů města Horažďovic a přilehlých obcí „Obzor“.

A já bych toho hned využil a na shora uvedené pokračováním článku navázal. „Památky, školství, kultura.“ No, to je pěkné téma na dlouhé povídání i na dlouhé psaní. Já, o tom by se toho dalo napsat, že bych měl kdoví na jak dlouho vystaráno: o čem psát.

Ano, „kultura“, to je to to hlavní. Kdo ovládá kulturu, ten ovládá myšlení lidí. Školství je k tomu průpravou. Myslím, že všechny režimy, bez rozdílu, si jsou této skutečnosti velice dobře vědomy. Kdo ovládne kulturu a školství, má v rukou, jak se říká „má pod palcem“ myšlení lidí. Není to tak dávno, co jsem četl výsledky ankety, kdy lidé měli odpovědět na otázku: K čemu vlastně vzdělává a vychovává dnešní školství – dnešní škola? Co má za cíl? Jako nejlepší byla v té anketě vyhodnocena odpověď: že dnešní školství – dnešní škola má za hlavní cíl naučit vydělávat peníze, aby se člověk uživil a mohl si splnit své plány, sny, svá přání. Tedy peníze, jak se říká, až na prvním místě.

Myslím, že tím byla velice zjednodušeně a neúplně vyjádřena úloha školy, poslání školství, školního vzdělávání a vzdělání. Určitě je jisté, že i kdyby se škola o to sebevíc snažila, že i kdyby školství o to sebe více usilovalo: budit zdání jakési „neutrality“ - nevyhne se ideovému (myšlenkovému) působení v životních otázkách: jako třeba, co je smyslem života, jaká by měla být náplň života, co je dobré, a co špatné - co je slušné, a co neslušné – co je mravné, a co nemravné – a tak dále.

Nejjednodušší metoda zeměměřičství – trasování – je metoda: přes dva body zaměřit bod třetí. Když jsem pracoval v Pozemních stavbách, viděl jsem nejednou

vytyčovat staveniště či přístupové cesty, hranice pozemků aj. Ne, nejsem v tom odborník, ale viděl jsem, že na to stačili dva: zeměměřič (geodet) se zaměřovacím přístrojem a tzv. „figurant“ se dvěma trasírkami – vytyčovacími tyčemi. Jednu tyč zabodl do země podle pokynu „geodeta - zaměřovatele“ v určité vzdálenosti od něj „na trase“ - a pak šel s tou druhou dál a zase podle pokynu „zaměřovatele“ ji zabodl do země – aby byla v zákrytu – v jedné přímce s tou první tyčí. Potom se vytáhla ze země ta první tyč (tam se třeba nechal nějaký vytyčovací kolík – a s tou první tyčí šel figurant dál směrem k druhé tyči – tu minul a šel v přímce dál – v přímosti ho udržoval, navigoval, řídil ten „měřič“ který pohledem přes tu zabodnutou tyč naváděl na umístění (zabodnutí) té druhé (volné) tyče a tak to šlo dál a dál – až byla vytýčená celá trasa. Případně se pak na místo zabodnuté tyče postavil „zaměřovatel“ se svým zaměřovadlem (nivelační přístroj, theodolit to byla ještě optika, dnes je už asi i v tomto oboru digitilizace, elektronika). Jistě, že nejsem v tomto oboru odborník, byl jsem v Pozemních stavbách účetním (12 let), ale i na stavby jsem přišel, něco poznal, něco viděl.

A ono by šlo zaměřit rovnou trasu ve dvou lidech s třemi tyčemi i beze všech přístrojů. Vždy přes dva body se zaměřuje třetí bod v přímce. Ano, je to velice jednoduché. Samozřejmě, že čím více je bodů, přes které se zaměřuje, tím je to přesnější.

Ale pro to, o čem chci psát, dva body na zaměření třetího stačí.

Ono tak nějak lze postupovat nejen v přímce „pozemské“, ale také v přímce časové. Těmi dvěma body, přes které se zaměřuje třetí bod v čase, jsou: minulost a přítomnost. A tím třetím bodem je budoucnost. Tedy z minulosti přes přítomnost lze do určité míry usuzovat na budoucnost – odhadnout budoucnost – předpovídat budoucnost. Tedy tři body v čase – v časové přímce: minulost, přítomnost, budoucnost. Minulost a přítomnost jsou (veličiny) známé. Budoucnost je (veličina) neznámá. Vycházet v odhadu budoucnosti jen z přítomnosti je ignorováním moudrého tvrzení, že: „Historie je učitelka života.“ Kdo se nepoučí z historie, z minulosti, kdo nebere minulost v úvahu – nemusí dojít ke správnému výsledku – anebo riskuje, že ho historie poučí přítomností – a to nemusí být taky zrovna příjemné – někdy i dost bolestné – a tomu by se mohl člověk vyhnout – kdyby se nechal poučit, či varovat minulostí. Z jednoho bodu zaměřovat druhý – nemusí určit správný směr.

Když člověk nebere v úvahu minulost, když se tak nějak řečeno odsekne od minulosti, může se do budoucna vydat všemi směry – má na to celý kruh – 360 stupňů. Může se točit dokola a nevědět, kudy se vydat dál. Když vezme v úvahu minulost, výběr směrů do budoucna

Pokračování na další straně

se mu přece jenom o hodně zúží. Takové nějaké obecné pravidlo o směřování z přítomnosti do budoucnosti s přihlédnutím k minulosti by mohlo znít: To špatné rušit, odbourávat – to dobré rozvíjet anebo alespoň uchovávat, uchovat.

A teď můžeme zkusit tuto teorii aplikovat na úvod článku: tři body na časové přímce: „památky, školství, kultura“. Památky – minulost * kultura – přítomnost * školství – budoucnost – vychovává pro budoucnost – formuje budoucnost. Anebo to převedme celé na společného jmenovatele – a tím je kultura. Pak tedy: památky jsou kulturou minulosti – dnešní kultura je kulturou přítomnosti – a školství by mělo vytvářet kulturu budoucnosti. A kultura velice souvisí s myšlením – tedy je myšlení minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Jaké bylo, jaké je a jaké bude?

A dříve než tuto úvahu zatím skončím, dovolil bych si říci ještě jednu závažnou skutečnost, a sice že slovo kultura je odvozeno z latinského slova „colere“, což znamená pěstovat. Z toho tedy vyplývá, že kultura se musí pěstovat, utvářet, vytvářet. Někomu se možná zdá nepodobným slovo colere – slovu kultura – ale přesto by znalci latiny toto mé tvrzení potvrdili, poněvadž jeden z tvarů tohoto slova – slovesa je tvar kulum (je to nějaké přičestí slovesa colere – čte se: kolere) a z toho tvaru (cultum – kulum) je odvozeno slovo „kult“ i slovo kultura. Tedy kultura, stejně jako kult je něco, co

se vytváří, co se formuje, co se pěstuje, co se musí pěstovat – má-li to být kultura dobrá, ušlechtilá. Od toho „pěstování“ je např. pojem:

polní kultura, lesní kultura, jazyková kultura – kultura jazyka – řeči, kultura politická – kultura politiky – nebo knižní kultura, reklamní kultura – kultura reklam, kultura chování a tak dále.

Tedy je to něco, co je třeba pěstovat, k čemu je třeba věst, k čemu je třeba vychovávat a vzdělávat – aby to bylo dobré, ušlechtilé. Známe kultury ušlechtilé a neušlechtilé – plané. Na polích se užíval tzv. „kultivátor“ - kultivoval půdu. Kulturu, aby byla dobrá, je třeba kultivovat – kultivovaný projev, kultivovaná řeč, kultivované chování. Aby něco bylo dobré, ušlechtilé, se musí kultivovat – to nekultivované jde samo. Kultivované plodiny – o ty je třeba pečovat.

Ty nekultivované, plané, plevelné, ty které nechceme – tak ty rostou samy a daleko bujněji než ty, které chceme. Při střelbě se míří na cíl: oko, zárez, muška, terč – to se musí dostat do jedné přímky. Terč je daný – pevný - to střelec musí dát patřičným pohybem – vše do přímky, aby zasáhl cíl. Tak je to i s cílem životním: buď na něj svůj život správně zaměříme – anebo si žijeme, jak chceme, bez záměru a pak můžeme dopadnout tak, jak nechceme.

Stanislav Bušta

Škola volá

Je to tak, po prázdninách, které nějak rychle utekly, na nás čeká nový školní rok. Po zkušenostech z uplynulého školního roku je to období plné očekávání, zda se nám všem podaří zvládnout nový druh onemocnění, které velmi zamávalo s organizací školního roku 2019 – 2020. Nebudeme se obávat dopředu, protože strach není dobrý sluha, a budeme předpokládat, že školní rok bude probíhat v tradičním režimu. Pokud tomu tak bude, na děti a rodiče čekají tato důležitá data:

- Období školního vyučování ve školním roce 2020/2021 začne ve všech základních školách, středních školách, základních uměleckých školách a konzervatořích v úterý 1. září 2020. Vyučování bude v prvním pololetí ukončeno ve čtvrtek 28. ledna 2021. Období školního vyučování ve druhém pololetí bude ukončeno ve středu 30. června 2021.
- Podzimní prázdniny stanovuje MŠMT na čtvrtek 29. října a pátek 30. října 2020.
- Vánoční prázdniny budou zahájeny ve středu 23. prosince 2020 a skončí v neděli 3. ledna 2021.
- Vyučování začne v pondělí 4. ledna 2021.
- Jednodenní pololetní prázdniny připadnou na pátek 29. ledna 2021.
- Jarní prázdniny v délce jednoho týdne jsou podle sídla školy stanoveny takto: okres Klatovy 15. 2. - 21. 2. 2021.
- Velikonoční prázdniny připadnou na čtvrtek 1. dubna 2021 (pátek 2. dubna 2021 je tzv. ostatním svátkem podle zákona č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu, ve znění pozdějších předpisů).
- Hlavní prázdniny budou trvat od čtvrtka 1. července 2021 do úterý 31. srpna 2021.

Všem školákům a jejich rodičům přejeme klidný průběh celého školního roku!!!

SDH Velký Bor

Vážení čtenáři,

doba prázdnin už se pomalu, ale jistě blíží ke konci a my jsme se za uplynulé období bohužel žádné akce nezúčastnili. Přestavba naší hasičské zbrojnice nadále pokračuje a my se těšíme na finální podobu. V září bude pořádána tradiční hasičská dohasná, která bude probíhat na myslivecké chatě. Srdečně Vás všechny zveme a doufáme, že se sejdem v co největším počtu.

Starostka R. Štípková

Přejezd lávky Velký Bor

V sobotu 25. července se uskutečnil další ročník přejezdu lávky na kole a s trakařem přes rybník u hřiště ve Velkém Boru. Počasí bylo úžasné, letní, a tak pád do vody byl příjemný.

První jízdou na kole otevíral soutěž opět starosta obce, který všem předvedl, jak se to dělat nemá, neboť jako každý rok spadl hned po pěti metrech jízdy. Soutěžící se prali s nástrahami na lávce, které jim připravili organizátoři při jízdě na kole a s trakařem.

Souboje byly vícekolové a pořadí bylo následovné:

kolo:

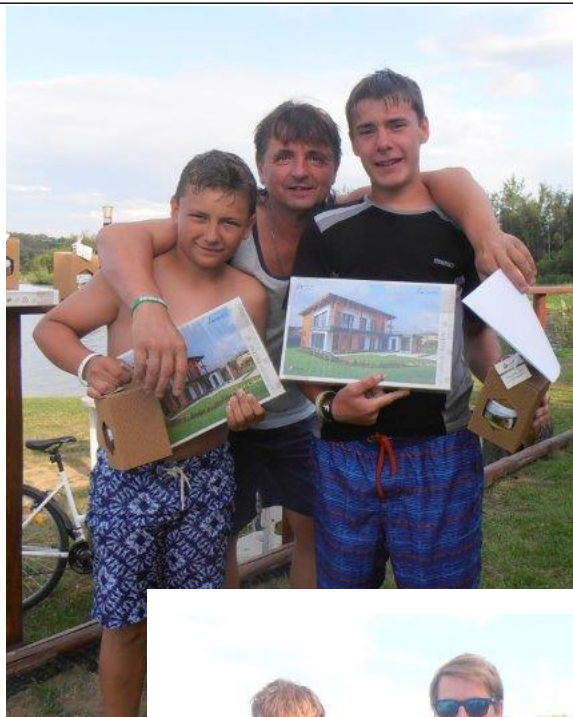
1. Filip Prokopius, 2. Jan Ouda, 3. Marek Štěrba,

trakař:

1. Tomáš Pančenko - Martin Ouda, 2. Václav Zábranský- Daniel Ouda, 3. Robert Palečko - Lukáš Sieber

Po skončení hlavní části se soutěžilo ve čtyřboji trojic, při kterém soutěžící museli vypít půllitr piva, následovala jízda lodí přes rybník, běh na lyžích a závěrem chůze na chůdách. Soutěžící i diváci si dosyta užili celé odpoledne plné zábavy.

Poděkování patří všem, kteří se podíleli na přípravě a průběhu celé akce.

Srncí říje

Je začátek srpna a tohle období na přelomu července a srpna patří srncí říji. Zvěř je v pohybu celý den, je radost ji pozorovat. Tak pozoruji. Sleduji, jak se srncí dvojice snaží o zachování rodu.

Sedím za sosnou v lesíku U Háje a koukám do kraje před sebou. Co pohled, to vzpomínka. Člověk má být odněkud a já jsem z Boru.

Naproti přes louky u potoka je stráň. Škrabava. Teď jeden lán, za mého dětství spousta políček. A na polích lidé. Ve vsi měl pole až na pár výjimek skoro každý a každý je i obdělával a všechno bylo na ruce. Jedno z políček patřilo Šrámkům, U Kolesů se tam říkalo. Jezdili sem pro jetel. S kravami, skoro dva kilometry. Kamarádil jsem s mladým Kolískem, Emilem a jezdil jsem s nimi. Po posečení a naložení jetele jsme s Emilem tahali velké železné hrábě, aby se odvezlo opravdu všechno.

Taky na žních jsem na tom políčku pomáhal. V roce 1956 předělávali naši chalupu a pomáhal nám Emilovo táta, zedník a taky Emil. My jsme šli pak pomoci Kolesům se pšenicí. Chlapi sekali vachlicemi, ženské odebírali a my, děti jsme připravovaly povřísla. Pak se stavěly panáky, po čase nakládání snopků na fůru a mlácení doma. To všechno už ani není pravda. Kombajn, balíkovač a je hotovo.

Koukám dál. Napravo na horizontu Jároc lesík. Tam jsme našli pod kamenem mladé ježky. Nevadilo, že to bylo tak daleko od vsi, jako děti jsme byly pořád v pohybu. Za zády mám lomeček u trati, z jara býval

plný vody a my jsme tam ty nejméně dva kilometry polní cestou nosili v kýbli malé kapříky z Podkosteláku s tím, že nám tam z nich vyrostou habáni. Asi se to nikdy nepovedlo, ale ta představa byla nádherná.

U Jároc lesíka jsem střílel svého nejsilnějšího srnce. Byl k padesátinám a také to bylo v říji.

Vlevo koukám na pole Na Bahnité. Tam jsem v roce 1962 poprvé seděl na vazáku s dvěma dalšími čerstvými absolventy základky, Frantou Kaplánkem a Vencou Liškoc (Drhou). Frantovi dělal traktoristu Franta Slavíkok, Venca jezdil se svým tátou a já jezdil s Milanem Šrámkem. Ráno rozložit vazák, promazat a pak na začátku řádky spustit lištu, na konci ji zase zvednout. A hlídat provázek. V tom jsem měl trochu slabinu, přiznávám.

Vpravo od Bahnité je Makovcoc a Makrdlíkok lesík. Dnes vzrostlý les, ale v padesátých letech hustá paseka, v které jsme my děti, které ještě tehdy směly na hon, lezly po čtyřech. Co tam bylo bažantů. Co chvíli volal vedoucí honu: „Honci, stát!“ Bažanti totiž vzlétali najednou.

Další vzpomínka. U Makovcoc paseky jsem střílel v roce 1976 divoké holuby. Na poli okolo byl hrách a ten holubům chutnal. Večer jsem pak šel do Svěradic na pouťovou zábavu a za měsíc odlétal do Íránu k afghánským hranicím na elektrárnu Mashad.

Přímo proti mně je na horizontu Mouraloc lesík. Tam jsem před Vánoci v roce 1977 poprvé mířil kulovnicí na srncí kozle. Mířil, ale nevystřelil.

Co pohled, to vzpomínka. Člověk má být odněkud.

Stanislav Trčka

Pedagogický diář

Pedagogický diář (PD) je z Horažďovic! Efektivní pedagogický nástroj je vhodný dárek pro každého pedagoga.

“Věřím, že spokojený učitel dokáže zázraky, a především dokáže každému dítěti zprostředkovat právo na šťastné dětství a radostné učení. Vím, že na naše pedagogy klademe vysoké nároky s velkou zodpovědností. Myslím si, že k tomu, aby dokázali svou práci dlouhodobě vykonávat s nadšením a s úsměvem, je potřeba o ně pečovat,” říká autorka konceptu, Markéta Mrázová.

Chceme žít v lepší světě, a tak **SPOLUPRACUJEME**. Na podobě PD se podílelo 222 českých pedagogů, 9 vzdělávacích institucí a 10 finalistů ceny Global Teacher Prize Česká republika. Vnitřní filozofie Pedagogického diáře v sobě nese principy zodpovědného a udržitelného života ve 21. století.

Pedagogický diář je s láskou vyroben českým papírnictvím Papelote z kvalitních, recyklovaných a šetrných zdrojů s férovou cenou, jeho výroba je čistě lokální. Z každého prodaného diáře putuje 200 Kč na

projekt Člověka v tísní „**Lepší škola pro všechny**“, který zvyšuje vzdělávací šance českých dětí ohrožených chudobou a podporuje jejich učitele.

Podívejte se na náš web, kde se dozvíte o diáři více – www.pedagogickydiar.com či na facebook - Pedagogický diář.

Zajímá Vás, jak PD vypadá? **Kontaktujte Lucii Šilhavou**, která nám mimo jiné pomáhala s grafikou, a s radostí Vám je představí.

K diáři budou na internetových stránkách ke stažení pomůcky jako rozvrh, klasifikační archy, tabulky, docházka a mnoho dalších užitečných věcí, které si vložíš do diáře.

Lucie Šilhavá

VIZITKA NAŠÍ OBCE

Je to místo, kolem kterého chodíme téměř každý den, ať už do místního obchodu, či s odpady. Ano, je to místo, kde jsou umístěné kontejnery na odpad. Je to místo, které mě nenechává v klidu, protože kdykoli jdu kolem a vidím na zemi kolem poházené plasty, kartony, lahve a další předměty, neumím tento stav pochopit. Vím, že odpadu je mnoho. Každý z nás produkuje minimálně plastové lahve, takže jsou zejména nyní v letním období kontejnery stále plné a není možné, aby byly vyváženy každý den. Nechápu ale moc dobře některé spoluobčany, kteří se

vydají odnést odpad a přesto, že vidí, že jsou kontejnery plné, svoje odpady položí na zem. Je pravda, že když toto zjistím, nejsem veselá, ale odpady odnesu zpět domů a počkám, až bude v kontejnerech místo. Nechci, aby se v centru obce povaloval můj odpad, do kterého zafouká vítr, a je někde úplně jinde, naprší, a kartony jsou rozmáčené, a to vše ještě může být útočištěm pro kočky a další zvířátka. Nevím, možná je tento problém výzvou pro zastupitelstvo obce, zda nepřidat kontejnery a taky jak působit na spoluobčany, aby vedle kontejnerů nevytvářeli nepovolenou černou skládku (ještě k tomu v centru obce).

Marie Sládková

Češi stále na špici EU v třídění odpadů

V průměru každý Čech v roce 2019 do barevných kontejnerů nanosil 51 kg odpadu. To z Čechů činí nejsvědomitější "třídiče" v celé Evropské unii. Dohromady se jedná o 693 tisíc tun vytríděných odpadů. Je to o 2 kg/člověka víc než vloni. Tomu zřejmě napomáhá i fakt, že průměrná vzdálenost, kterou Češi urazí ke kontejnerům, je 91 metrů. S tříděním odpadů má zkušenost většina obyvatel ČR, pravidelně pak své odpady třídí téměř ¾ národa. Loni jsme vytrídili nejvíc papíru, téměř 22 kilogramů, dále pak 15,1 kilogramu plastů, bezmála 14 kilogramů skla a necelé půl kilo nápojových kartonů. A stále více třídíme i kovy, těch vytrídil každý obyvatel v průměru 13,9 kilogramu. Do statistiky není zahrnuto oblečení a použitý olej, na které máme v obci také kontejnery.

Třídění odpadů nemá daleko k filosofii „zero waste“ (tedy životu bez odpadků). Už jste o ní slyšeli? Hlavní myšlenkou tohoto životního stylu je, že vše by mělo být opakovaně využíváno, tedy i recyklováno. Lidé by však neměli přemýšlet pouze nad tím, jak s odpadem naloží, ale i nad tím, aby se nezasobili zbytečnostími a nechovali se konzumně. Například nakupováním stále nového oblečení zatěžujete planetu asi víc, než by vás napadlo; textilní průmysl je totiž druhým největším znečišťovatelem životního prostředí hned po průmyslu petrochemickém. Ale i s oblečením se dá zacházet pod myšlenkou zero waste. V second handech leckdy najdete originální kousek, který jste přesně potřebovali a nikde jinde nemohli sehnat! Pokud je vám proti srsti nosit oblečení „po někom“, i módní návrháři a řetězce s oblečením se touto myšlenkou zabývají pod štítkem „udržitelná móda“. Například česká návrhářka Marie

Rejfová vyrábí oblečení z recyklovaného plastu.

A než abyste pak oblečení vyhodili do popelnice, protože už je vám malé nebo prostě jen není v kurzu, určitě jím můžete udělat radost dál – ať už sourozenci, známému, či neznámému obdarovanému na „druhé straně kontejneru“ na oblečení. Myšlenku zero waste proslavila Bea Johnson, která napsala knihu Domácnost bez odpadu. Během jednoho roku se jí podařilo vyprodukovat pouhou sklenici odpadů, kterou už nemohla dál zrecyklovat či zkompostovat. Když se jí redaktori ptali, jak toho dosáhla, odpověděla: „Aby se naše čtyřčlenná rodina s odpadem vešla do jedné sklenice, následujeme několik jednoduchých pravidel. Odmítáme věci, které

nepotřebujeme.

Minimalizujeme množství věcí, které si kupujeme. Všechny jednorázové věci jsme nahradili za ty, které se dají používat vícekrát, a když už si něco potřebujeme koupit, kupujeme věci z druhé ruky. Pak recyklujeme jenom to, co nemůžeme odmítnout nebo použít znovu. A nakonec necháme zbytek zkompostovat. Je to těchto pět jednoduchých pravidel – odmítat, minimalizovat, použít věci vícekrát, recyklovat a kompostovat.“

Kabát z recyklovaného plastu

Jana Brůžková
(s využitím internetových zdrojů)

HLUBINNÉ ÚLOŽIŠTĚ RADIOAKTIVNÍHO ODPADU

(velmi krátký výtažek ze studie vlivu na životní prostředí)

Průzkumné území pro zvláštní zásah do zemské kůry Březový potok je situováno zhruba mezi obcemi Olšany, Pačejov, Újezd u Chanovic, Holkovice a Velký Bor u Horažďovic. Uvnitř lokality se nacházejí tři obce: Maňovice, Jetenovice a Defurovy Lažany. Průzkumné území se nachází v Plzeňském kraji v okrese Klatovy. Území má tvar nepravidelného šestiúhelníku o výměře cca 23 km².

Jako zdroj technologické vody je předpokládán vodní tok Otava ve správě Povodí Vltavy, s.p., jejíž průtok umožňuje čerpání objemů vody potřebných zejména ve fázi budování hlubinného úložiště. Předpokládaná spotřeba technologické vody pro ražby pomocí tunelových razících strojů je 1 000 m³ denně při nasazení 2 strojů. Z tohoto množství bude v odkalovací jímce recyklováno 80 % vody. Pro provoz razících štítů se tedy očekává potřeba zdroje technologické vody o kapacitě 200 m³ denně.

Technologická voda pro pracoviště aktivních provozů v období provozu cca 200 m³ ročně. Technologická voda bude odebírána z vodního toku Otava. Předpokládaný maximální odběr technologické vody bude 2,5 l/s. Na vodním toku bude zřízen odběrný objekt včetně předčištění a čerpací stanice, která bude přečerpávat technologické vody do povrchového areálu hlubinného úložiště. Délka tohoto výtláčného řadu se pohybuje okolo 9,2 km.

Přívod pitné vody do povrchového areálu hlubinného úložiště bude zajištěn ze stávajícího vodovodu napojením v obci Jetenovice.

Odhadovaná maximální roční **spotřeba elektrické energie** při současném provozu a budování je 100 GWh.

V případě lokality Březový potok se nabízí napojení povrchového areálu účelovou komunikací na silnici II/186.

Přívod plynu

Ve vzdálenosti cca 4,0 km na jihovýchod od umístění povrchového areálu u obce Velký Bor se nachází vysokotlaký plynovod do 40 bar, na který je možné areál připojit. Délka plynové přípojky bude cca 4,0 km. Na připojení na vysokotlaký rozvod bude vybudována regulační stanice plynu, přípojka bude středotlaká.

Znečištění ovzduší

Liniovým zdrojem znečištění ovzduší bude jednoznačně doprava materiálů (surovin, stavebních komponentů, technologických zařízení atd.) a osob ve všech fázích životního cyklu hlubinného úložiště, tj. při jeho výstavbě, provozu a ukončení provozu, resp. uzavření a případné rekultivaci povrchového areálu a odvoz rubaniny. Liniové zdroje se budou projevat negativně na kvalitě ovzduší podél přepravních tras.

Charakter znečištění, tj. složení emitovaných látek se v jednotlivých fázích přípravy a provozu hlubinného úložiště nebude od sebe významně lišit. Znečištění budou tvořit emise ze spalovacích motorů a prašnost. Potenciálně využitelné plochy pro vybudování deponie rubaniny lze na lokalitě Březový potok uvažovat bez bližšího upřesnění ideálně na stávajících zemědělsky využívaných pozemcích v okolí povrchového areálu. Uvažovat lze rovněž variantu, kdy veškerá produkovaná rubanina je průběžně odvážena mimo lokalitu k trvalému uskladnění či jinému využití bez další návaznosti na HÚ. Tento přístup by znamenal, že na samotné lokalitě by nebylo pro účely deponie nutné odnímat půdu ze ZPF, nebyl by narušen krajinný ráz na lokalitě. Nevýhodou tohoto řešení je zvýšení intenzity nákladní dopravy v souvislosti s odvozem rubaniny ve fázi budování HÚ a rovněž nutnost přivést veškerý materiál (zpětný zásyp) pro potřeby uzavírání HÚ. Pro odvoz rubaniny je realisticky uvažován transport nákladní dopravou se zatížením dotčených komunikací. Pro dovoz zpětného zásypu a materiálu pro uzavírání samotných ukládacích sekcí (bentonitu) je uvažován transport s využitím železniční vlečky. Pro trvalé uskladnění přebytků rubaniny lze potenciálně v blízkém okolí uvažovat lomy Velké Hydčice-Hejná, odhadovaný využitelný objem 5 000 000 m³, dojezdová vzdálenost 15 km, těžba vápence, Defurovy Lažany I, odhadovaný využitelný objem 200 000 m³, dojezdová vzdálenost 4 km, těžba dekorativního kamene – granodioritu. Je předpokládáno pro úložiště vytěžit cca 7 mil. m³ rubaniny.

Výstavba povrchové části HÚ

V místě výstavby povrchové části dojde ke kumulaci stavebních mechanismů, které budou do svého okolí emitovat hluk. V počáteční fázi se bude jednat o stroje pro zemní práce jako buldozery, nakladače a nákladní automobily, v další fázi pak o stroje spojené se zakládáním staveb a výstavbou povrchové části objektů jako např. rypadla, domíchávače betonových směsí, mobilní nebo stabilní jeřáby, vibrační válce a další hutní stroje a celou řadu stavebních nástrojů jako vrtačky, příklepová kladiva, rozbrušovačky atd. S ohledem na rozsah výstavby povrchové části areálu lze očekávat, že k zvýšení hlukové zátěže dojde jednak na vlastním staveništi a v jeho nejbližším okolí.

Nákladní doprava

Pro odvoz rubaniny se předpokládá využití silniční infrastruktury, nákladních vozidel. Železniční infrastruktura je primárně využívána pro převoz vyhořelého jaderného paliva a pro navážení

výplňového materiálu ve fázi uzavírání HÚ. Při výpočtu objemu generované silniční dopravy je vycházeno z následujících údajů. Kapacita nákladního vozu je 8 m³ rubaniny. **Odvoz rubaniny bude probíhat za nepřetržitého provozu, tzn. 7 dní v týdnu po dobu 25 let.** Tento údaj vyjadřuje celkovou předpokládanou dobu ražeb podzemních prostor a nezahrnuje období, kdy ražby neprobíhají. Ve skutečnosti budou ražby probíhat ve více oddělených fázích dle harmonogramu výstavby. Časový úsek 25 let je tedy předpokládaným součtem období, ve kterých bude ražba probíhat a rubanina bude odvážena, a tedy i součtem období, kdy budou komunikace intenzivněji zatěžovány nákladní dopravou.

Povrchová voda

Zájmové území spadá do oblasti dvou hydrologických povodí – do povodí Úslavy v oblasti vymezené na SZ obcemi Kvášňovice – Maňovice – Defurovy Lažany a do povodí Otavy. Plošně rozsáhlejší část je k jihu odvodňována Březovým potokem, levým přítokem Otavy.

Vlivy na obyvatelstvo

Nejvýznamnějším faktorem pro veřejné zdraví u předmětného záměru hlubinného úložiště je potenciální radiační zátěž. Z neradioaktivních faktorů se v průběhu výstavby a provozu úložiště jedná zejména o hlukovou zátěž a znečištění ovzduší z technologie výstavby a provozu HÚ a související povrchové dopravy.

Neradiační zdravotní vlivy

Tato skupina vlivů zahrnuje vlivy hluku a vlivy emisní a imisní zátěže ovzduší v obytném nebo rekreačním území. Jejich zdrojem bude především vlastní povrchový areál, resp. Jeho staveniště a příjezdové komunikace. K významnějšímu ovlivnění kvality obytného prostředí může dojít zejména při využívání silnice II/186 a III/18631, na kterou bude navazovat příjezdová komunikace do areálu HÚ. Z hlediska hlukové a imisní zátěže nelze vyloučit

zatížení několika budov v části obce Maňovice u Pačejova. Pokud bude tato skutečnost hlukovou a rozptylovou studií prokázána, bude třeba navrhnout příslušná minimalizační opatření (např. protihluková stěna) při kontaktu obce s komunikací. Potenciální zatížení dalších obcí bude závislé na přepravních trasách. Realizace a provoz železniční vlečky nebude mít významnější vlivy na hlukovou a imisní situaci obcí. **Lze důvodně předpokládat zatížení obyvatel Maňovic, Jetenovic a Velkého Boru, resp. Pačejova nádraží nebo Defurových Lažan, a to v závislosti na zvolených přepravních trasách.**

Sociální a ekonomické aspekty

Jako negativní vlivy lze v okolí povrchového areálu očekávat omezení individuální výstavby pro trvalé bydlení a rekreaci v dotčeném území, možný pokles cen pozemků a nemovitostí a případný pokles rekreační

přitažlivosti pro obyvatelstvo.

Psychologické vlivy

Lze předpokládat, že příprava hlubinného úložiště, jeho výstavba a následující provoz vč. následujících etap budou mít negativní psychologický vliv na obyvatelstvo.

Vlivy na ovzduší

K největší emisní zátěži ovzduší bude docházet v etapě výstavby HÚ.

Staveniště povrchového areálu má charakter plošného zdroje znečištění (hluk, prašnost, emise stavebních mechanismů – především NO₂, uhlovodíky), příjezdové komunikace jsou liniovým zdrojem znečištění ovzduší. V době výstavby lze považovat za významný vliv na kvalitu ovzduší zejména zemní práce, zpracování a manipulace s rubaninou a související automobilová doprava.

Vlivy na podzemní vody

Pokud by hydrogeologický průzkum prokázal možnost ovlivnění těchto zdrojů, bude třeba vybudovat náhradní zásobování dotčených obcí pitnou vodou z jiných zdrojů.

Vliv výstavby podzemní části HÚ na režim podzemních vod

Lze předpokládat, že hloubení jam a úpadnice jako přístupových cest

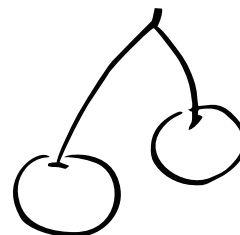
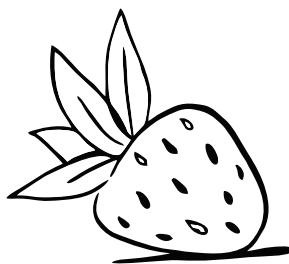
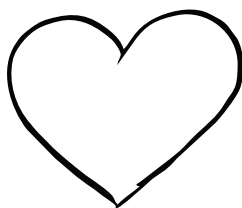
do podzemí HÚ se projeví v bezprostředním okolí těchto úvodních důlních děl poklesem hladiny podzemních vod. **Výstavba HÚ ovlivní režim podzemních vod v přípoверхové části horninového masívu, technickým odhadem v závislosti na skladbě horninových struktur cca do 50 m hloubky. Vyloučit nelze ani zánik lokálních zdrojů podzemních vod a příp. pokles průtoků v povrchových tocích.** Případné ztráty vydatnosti vodních zdrojů budou řešeny zajištěním náhradních forem zásobování (vyhledání a výstavba nových zdrojů vody, napojení postižené oblasti na existující vodovodní systémy nebo výstavba nových). Dalším potenciálním ovlivněním podzemních vod je aplikace technologie ražby, která vyžaduje cca 500 - 1 000 m³ vody denně. Toto množství se v závislosti na hloubce těžby a propustnosti horninového prostředí může infiltrovat, odčerpávat zpět nebo oba procesy kombinovat dle aktuální situace. Čerpané důlní vody budou recyklovány a vráceny zpět do technologického procesu. Z tohoto velmi krátkého výtažku je zřejmé, že tato stavba bude ohromným důlním dílem. Je proto naší povinností a odpovědností vůči dalším generacím zachovat naši krásnou pošumavskou krajinu neporušenou.

JAKOU BARVU MÁ DRAK?

STEJNOU JAKO NÁSLEDUJÍCÍ PŘEDMĚTY.
VYBARVI VŠE TOUTO SPRÁVNOU BARVOU:

POZNÁŠ, JAKÉ PŘEDMĚTY TO JSOU?

Ž	Á	B	A	B	R	H	A	D	J
P	K	O	Z	A	Y	O	S	E	L
E	U	S	I	R	B	S	Ž	D	M
S	Ř	O	Ě	K	A	E	E	E	M
V	E	V	E	R	K	A	L	L	O
R	E	A	K	Č	O	K	V	F	T
K	A	L	Š	N	E	K	A	Í	Ý
K	R	Á	V	A	K	Ů	Ň	N	L

NAJDEŠ VE ZVÍŘECÍ OSMISMĚRCE
SCHOVANÁ VŠECHNA ZVÍŘÁTKA?

žába
had
osel
veverka
šnek
kráva
kůň

pes
kuře
sova
ryba
želva
delfín
motýl

1. Víš, kdo založil Divadlo Spejbla a Hurvínka?

- a) Josef Skupa
- b) Jiřina Bohdalová
- c) Josef Dvořák

2. Hlavní hrdinové Čtyřlístku se jmenují:

- a) Kašpar, Melichar, Baltazar a Mina
- b) Myšpulín, Bobík, Fifinka a Pinda
- c) Zajda, Čuník, Pejsanda a Ušák

3. Víš, jak se jmenují postavy z Pařezové chaloupky?

- a) Rákosníček
- b) Křemílek a Vochomůrka
- c) Jája a Pája

4. Jája a Pája je:

- a) loutková pohádka
- b) kreslená pohádka
- c) hraná pohádka

5. Domácím mazlíčkem u Spejblů je?

- a) pes
- b) kočka
- c) ježek

6. Žofka je chytrá opice v:

- a) televizi
- b) lese
- c) ZOO

Bezinkový liker

Budeme potřebovat:

2,5 litru plodů bezinek
skořici
1–1,5 kg cukru
6 lžic silné kávy (uvařené)
vanilkový cukr nebo kousek vanilkového lusku (rozdrceného)
½ litru alkoholu (rum, slivovice apod.)

Bezinkový likér – trhání bezinek

Jako první krok si natrháme plody bezu černého. Zrají většinou v září, mají temně fialovou barvu. Dozrávají poměrně nesouměrně a asi se Vám stane, že některé kuličky už budou hodně zralé a občas mezi nimi bude i zelená či nedozrálá. Ale to ničemu nevádí. Plody trháme s celým květenstvím, jde to dobře i rukama, ideálně do košíčku. Jakmile si je doneseme domů, nastává ta nejméně oblíbená práce. A to zbavit kuličky všech stopek a vybrat ty nezralé. Tady je ideální chvíle povolat někoho dalšího, kdo Vám s tím pomůže, ale zvládnete to i sami.

Bezinky opereme a necháme okapat. (Výborné je to, že když do nich nalijete vodu, nahoře se budou držet ty nedozrálé a také stopky, takže můžete ještě vybrat všechno to, co v likéru nechcete). Bezinky necháme chvíli okapat a dáme do velkého kastrolu, ve kterém je budeme vařit.

Přidáme 1 litr vody a jednu větší skořici a přivedeme k varu. Mírně provaříme 20 minut. V průběhu vaření mícháme nebo můžeme i narušit strukturu plodů tím, že je pomačkáme (např. mačkátkem na bramborovou kaši apod.).

Poté necháme stát 12–24 hodin v chladu. Já je nechávám přes noc.

Další den je přes síto a plátýnko či vyvařenou utěrku přecedíme. Důležité je všechny plody pořádně vymačkat, ukrývá se v nich ještě spousta šťávy. Vznikne nám bezinková šťáva, kterou dále přeměníme na bezinkový likér.

Tady zmíním ještě jednu možnost. Z takto připravené šťávy můžete udělat i bezinkový sirup.

Já většinou natrhám dvojnásobné množství plodů bezinek (než je uvedeno v receptu) a v této fázi výroby rozdělím toto množství na dvě poloviny. Z jedné pokračuji v přípravě bezinkového likéru.

U bezinkového likéru pokračujeme dále tak, že šťávu z bezinek dáme vařit, stačí jen ohřát tak, aby se v ní rozpustil cukr. Přidáme 1 kilo cukru (já přidávám spíše 1 a ½ kila cukru, mám ráda likér sladší, ale záleží na Vás, kolik cukru dáte). Přidáme ještě 6 lžic silné kávy (já dělám silnou rozpustnou kávu a přidávám tu, ale můžete uvařit i tureckou kávu. Já kávu nepiji a nemám ji ráda, takže přidávám raději jen tu instantní, v likéru je káva opravdu dobrá i pro ty, kdo ji jinak nemusí – dodá výbornou chuť.)

Chvíli necháme cukr rozpustit a odstavíme. Necháme vychladnout a až potom přidáme alkohol a vanilkový cukr, lusk či esenci.

Já na toto množství přidávám ½ litru domácí slivovice. V originálním receptu je rum, ale mně se slivovicí chutná víc a navíc ji máme z našich plodů (tedy v našem případě třešňovici).

Následně přijde na řadu ochutnávka, před tím nezapomeňte vše pořádně promíchat. Můžete přidat i více alkoholu, pokud to tak pro Vás bude lepší, to je na Vás. Když jsme s chutí spokojeni, nalijeme likér do sklenic, zašroubujeme a máme hotovo.

Skladování a dávkování bezinkového likéru

Uchovávané v chladu, ve spíži, ve sklepě apod. Bezinkový likér vydrží dlouho, několik měsíců (i let), v podstatě do doby, než jej spotřebujete.

Dávkování je na Vás. Já mám nejraději, když je venku pořádná zima, mrzne, vrátíme se z vycházky, zatopíme v krbu a já si naliji stopečku bezinkáče a pocucávám :).

29. 8.	14:00	Loučení s prázdninami	Velký Bor
29. 8.	13:00	Loučení s prázdninami	Slivonice
5. 9.	14:00	Loučení s prázdninami	Jetenovice
12. 9.	20:00	Dohasná	Velký Bor
25. 9.	21:00	Brutus	Velký Bor - KD
26. 9.	18:00	Májový podvečer duchovní hudby	Velký Bor - kostel
7. 11.		Sběr velkoobjemového a nebezpečného odpadu	

VELKÝ BOR

SOBOTA 29.8. od 14:00 hod.

ROZLOUČENÍ S PRÁZDNINAMI

MYSLIVECKÁ CHATA

MNOHO HER A ZÁBAVY PRO DĚTI I DOSPĚLÉ

občerstvení zajištěno

MÁJOVÝ PODVEČER DUCHOVNÍ HUDBY

JITKA HOSPROVÁ

&

Pěvecký a chrámový sbor Velkobor

Sobota 26.9.2020 18:00

Kostel sv. Jana Křtitele Velký Bor

Vstupné dobrovolné

OBEC VELKÝ BOR
OBEC CHANOVICE
OBEC PAČEJOV
Vebor Pro Vás od roku 1996
VELKOBORSKÁ HOSPODA
phyteneo
BP TRANSPORT
NÁKLADNÍ DOPRAVA VELKÝ BOR
IQtherm® Your smart solution

Kostel pro veřejnost otevřen od 17:30!